

Krištof Dovjak

STOPRVIČ – BOGOTA (groteska)

Osebe:

DEK
AME
RON

Na sredini odra stoji skladovnica desk. Precej visoka je in v sredini votla. Njena osnova je enakostranični trikotnik. Trikotnikova stranica a je vzporedna z rampo.

Najprej pripleza iz notranjosti skladovnice na njen vrh Ame. S komolcema sloni na stranici b, tako da publika vidi njegove rame in profil njegovega obraza. Dek, ki pripleza prav tako iz notranjosti skladovnice na njen vrh, sloni na stranici c.

DEK: Slišiš!!?

AME: (*Zadihan je.*) Sapa! Najprej slišim svojo, potem tvojo sapa.

DEK: Poslušaj, vendar!!

AME: (*Posluša.*) Nič.

DEK: Prepričan, popolnoma prepričan sem, da sem slišal krik.

AME: Krik?

DEK: Kratek, krčevit krik.

AME: (*Globoko diha in se ozira okrog sebe.*)

DEK: Nehaj!!

AME: (*Še zmeraj globoko diha in preplašeno zre v Deka.*)

DEK: Nehaj dihati!

AME: Strah me je!

DEK: Pst!

AME: (*Preneha dihati.*)

(*Slišimo krik.*)

DEK: Si zdaj slišal?

AME: Krik.

DEK: Kratek krik.

AME: Krčevit krik.

DEK: Grozen glas.

AME: Zlovešč! Zleziva ven!

DEK: Pst! (*Šepetaje.*) Ne premikaj se ... Še eden gre ... Prihaja za nama ... , čutim.

AME: Slišim sapa, tvojo, mojo, njegovo ...

DEK: Še eden, ki mu je uspelo.

AME: Kaj pa krik?

DEK: Pst!!! (*Nagne glavo na levo v notranjost skladovnice. Prisluskuje.*)

AME: (*Nagne glavo na desno v notranjost skladovnice. Prisluskuje.*)

AME: (*Šepetaje.*) Nič.

DEK: (*Šepetaje.*) Nič.

AME: (*Dvigne glavo in gleda levo v oder.*) Nekaj se je zgodilo.

DEK: (*Dvigne glavo in gleda desno v oder.*) Ničesar ni več slišati.

(Medtem ko Dek in Ame, obrnjena vsak sebi, stran od publike, prisluskujejeta, se neslišno (na stranici CCODE 19/ a)CCODE 19/ pojavi Ronova glava. Ron gleda publiko. V roki drži nož, ki ga zapiči v desko na vrhu skladovnice.)

DEK: Si slišal?

AME: Slišal ...

DEK: Top glas.

AME: Udušen.

(Ron napne in spusti v desko zapičen nož. Nož zarefeta.)

DEK: Spet glas ...

AME: Kača, kača klopotača ...

(Oba pomolita glavi čez vrhnji deski in gledata v globino.)

AME: So spodaj?

DEK: Tudi kača se boji kuge.

AME: Kam sva prišla? Kaj bo?

DEK: Izgubila sva načrt.

AME: Odplavila ga je gnojnica.

DEK: Nobene orientacije nimava.

AME: Izgubljena sva! Ali res misliš, da so kače?

RON: *(Ron ponovi trik z nožem.)*

DEK: Besne in lačne kače!

AME: Ali lahko splezajo gor?

DEK: Mislim, da ne.

AME: Upam, da ne.

DEK: Upam!

(Vsi trije nepremično čakajo.)

AME: Ampak ... , saj ne bova ves čas takole, mislim, na teh deskah? To se maje.

DEK: Če bo treba ... Vse se maje. Bolnik se maje po ulici, ulica se maje, cela zemlja se maje, sonce se maje, celo veselje se maje. Vse se maje.

AME: Otrpnila bova, odmrta.

DEK: Otrpnile bodo tudi kače ...

AME: Misliš, da gnezdijo tukaj?

DEK: Nekje morajo.

AME: Jestu morajo. Lačen sem.

DEK: Ponoči lovijo. Lovijo miši, lovijo podgane. Njihove glave se neslišno majejo in potem: cak in mišji skviiii.

AME: In če je zdaj noč? Lačen sem.

- DEK: (*Pogleda na uro.*) Deset je.
AME: (*Pogleda na uro.*) Deset in pet.
DEK: Je tvoja na tekoče kristale?
AME: Na kazalce.
DEK: Potem prehiteva!
AME: Misliš, da res lahko priplezajo gor?
DEK: Vse lahko pripleza gor.
AME: Vesel sem, da sva visoko.
DEK: Visoko sva.
AME: Kakšno uro imaš pa ti?
DEK: Raketo. Rusko. Staro, rusko Raketo. (*Nagne glavo na desno v notranjost skladovnice.*) Si slišal?
AME: Raketa!
DEK: Naprej gre.
AME: Raketa?
DEK: Raketa je točna.
AME: Moja je švicarska. Seiko. Pozlačena, s sekundnikom in datumom.
DEK: Ničesar ni več slišati.
AME: Popolnoma neslišna je, šele ko jo približaš ušesu, slišiš njen nežni, tihi cak, cak, cak ...
RON: (*Nastavi dlan kot cev na usta. Posnema glas napovedovalke časa.*) Ob zadnjem znaku bo ura točno deset, dvaindvajset minut, petnajst sekund.

(*Dek in Ame avtomatično skušata naravnati vsak svojo uro. Izgubita ravnotežje in padeta v notranjost skladovnice.*)

RON: Pip!

(*Silhueti Dek in Ameja vidimo skozi reže med deskami. Ron potegne na vrh skladovnice torbo, ven potegne mesni narezek in hlebec kruha.*)

- AME: Dek, padla sva med kače!
DEK: Po naju je, Ame!
AME: Si še živ?
DEK: Še.
AME: Kje so ostali?
DEK: Ničesar več ni slišati. Koliko je ura?
AME: Ničesar ne vidim.
DEK: Tu je pokrov. (*Pobuta z ного.*) Nekdo je zaprl jašek.
AME: Kdo?
DEK: Nihče drug, kot ...
AME: Kdo? (*Tišina.*) Misliš mene?
DEK: Mogoče si nehote, ne vem ...
AME: Slišal bi vendar, počilo bi!
DEK: Prepričan sem, da si ga ti!
AME: Nisem, res nisem!
DEK: Si.
AME: Nisem!!
DEK: Če rečem!
AME: Če jaz rečem!
DEK: Kaj rečeš?
AME: Rečem: vem, kaj delam. Nisem!

- DEK: Lažnivec! Zaprl si jih za sabo, da bi nihče več ne mogel za tabo. Zato kričijo, ker ne morejo gor, ker ne morejo na površje.
- AME: Res nisem.
- DEK: Pankrt!!! Morilec!
- AME: Odpriva pokrov!
- DEK: Zdaj so se že zadušili, če jih ni že odplavilo.
- AME: (*Se muči s pokrovom.*) Pomagaj mi!
- DEK: Ubil si jih, Ame. Si sploh predstavljaš, kaj si storil? Se sploh zavedaš, kako je, če nekoga zadušiš, mislim, če se zadušiš?
- AME: (*Se še zmeraj muči s pokrovom.*) Mogoče so še živi.
- DEK: Moj brat je spodaj!
- AME: Pomagaj, Dek! Podstavi nekaj! Maje se, se že maje! Cel centimeter sem že dvignil.
- DEK: Ubijem te!
- AME: Nisem jaz, Dek.
- DEK: Moj brat . . . Ubil si mi brata!
- AME: Spravi nož!
- DEK: Sesekljam te!
- AME: Čakaj, prosim. Nobene zveze nima . . .
- DEK: Zadnja želja! Povej zadnjo željo!
- AME: O, Bog, naredi, da bo spregledal.
- DEK: O, Bog, daj mi moči! O, Bog, o, ta morilec je ubil mojega brata!
- AME: Prosim te, cel centimeter sem že dvignil, poglej!
- DEK: Povej mi zadnjo željo in se poslovi od življenja!!
- AME: (*Spusti pokrov.*) Zdaj sem se spomnil.
- DEK: Izreci že! Izusti!
- AME: Kdo je prvi prišel na vrh?
- DEK: Jaz.
- AME: Ni res! Poslal si me naprej. Pri stebru, tam kjer se kanali križajo, pri oranžni mrtvaški glavi.
- DEK: Ne spomnim se. Ničesar se ne spomnim.
- AME: Moraš se spomniti! Moraš!!!
- DEK: Ko se bom spomnil, te bom laže ubil.
- AME: Spomni se! Spomni se in potem stori, kot je tvoja volja! O, Bog, o, ta človek tu . . . daj, povrni mu spomin!
- DEK: Preveč stvari imam v glavi. Ne morem na vse misliti! Noro je, da smo sploh šli v jašek. Čudež je, da smo sploh preživeli. Ti pa si vse pobil! Šel sem pred tabo.
- AME: Počakaj! Počakaj!
- DEK: Ti počakaj! Najprej sem šel jaz, za mano ti, za tabo Marta, za Marto gospod poročnik, za gospodom nižjim poročnikom Mici, tista s petkami . . .
- AME: Spomni se, Dek! Petka se ji je odlomila, krevljala je . . . Spomni se štokljajnja . . . In potem sem šel naprej jaz. Pri oranžni glavi.
- DEK: Čakaj! Tok! Tok! Tok! Za Mici je šel moj mali brat in za njim je šel Ron . . .
- AME: Natanko tako!
- DEK: Nobene menjave vrstnega reda ni bilo!
- AME: Spomni se mrtvaške glave! Tok! Tok! Tok!
- DEK: Nobene mrtvaške glave se ne spominjam.
- AME: Fluorescentne! Ustrašil si se in me poslal naprej.
- DEK: Tok! Tok! Tok! Spomnim se.
- AME: Potem si prižgal vžigalnik.

DEK: Tako je.
AME: Na tleh je bil strihnin.
DEK: Točno.
AME: Rekel si: »Fuj!«
DEK: Rekel sem: »Fej!«
AME: To si rekel in me poslal naprej.
DEK: O, Bog, o, ta bes! Skoraj bi bil ubil nedolžnega! Dvigniva, prijatelj, mogoče je moj brat še živ!

(Medtem ko se Dek in Ame ukvarjata s pokrovom, Ron malica. Binglja z nogami in si ogleduje prostor. Ko poje narezek, potegne iz torbe škatlo čokoladnih bonbonov. Privošči si dva čokoladna bonbona.)

DEK: Ampak jaz, če si šel ti prvi, nisem zaprl jaška.
AME: Mogoče si nehote.
DEK: Slišal bi. Počilo bi.
AME: Si prepričan?
DEK: Prepričan.
AME: Lažeš!
DEK: Ne lažem.
AME: Še malo, pa bova..
DEK: Drži! Drži!
AME: Tja se postavi! S kolenom podpri! Dajva!
DEK, AME: En, dva, tri! *(Odpreta jašek.)*
DEK: Halo!?
AME: Halo?
DEK: Midva sva!
AME: Midva!
DEK: Kje ste?
AME: Kje ste?
DEK: Nobenega glasu! *(Emfatično.)* Prihajam, brat!
AME: Čakaj, človek!
DEK: Spodaj je moj brat!
AME: Glej, človek, kuga, kuga je spodaj.
DEK: Spodaj sem jaz, kri ni voda. Briga me kuga!
AME: Ničesar ne moreš.
DEK: Ampak spodaj je moj brat!
AME: Konec je z njim. Ne hodi dol! Navsezadnje umreš še ti.
DEK: Hočem dol!
AME: Še enkrat pokličiva! Če se nihče ne oglasi, zapreva, če pa se kdo oglasi . . . , tudi zapreva.
DEK: Kako? Kaj pa moj brat?
AME: Si kdaj slišal za karanteno?
DEK: To je grozno!
AME: Grozno.
DEK: Rajši grem še jaz dol, kot pa da ga takole pustim crkniti.
AME: Najprej pokličiva! Če se oglasi tvoj brat, potem stori, kar te je volja. Vedi, ko enkrat greš, ni več vrnitve.
DEK: Ampak . . .
AME: Če se nihče ne oglasi, zapreva pokrov in greva naprej.

- AME: Kje so ostali?
 RON: Mir-no!!!
 DEK: Saj nisva v vojski, poročnik!
 RON: *(Pokaže na Deko.)* Stopi naprej!
 DEK: Dol bom padel.
 RON: Bli-že!!!!
 DEK: Kaj vam je, poročnik?
 RON: *(Odsekano.)* Sem general in zahtevam brezpogojno pokorščino.
 AME: Oprostite, midva sva mislila . . .
 RON: Tu mislim jaz!! Vi ubogate! Mir-no!!! *(Deku.)* Ti! Stopi naprej! Bliže! Hitreje!
(Dek poskoči na desko a.)
 RON: Dokumente!!!
 DEK: *(Uboga.)*
 RON: Mir-no!!! *(Ameju.)* Ti! Naprej!!!
(Ame poskoči na desko a.)
 RON: Še tvoje!
 AME: Prosim?
 RON: Prosim, gospod general! Mar ne vidiš čina?
 AME: Prosim, gospod general, mar ne vidiš čina?
 RON: Ne se hecat, fant!!! Dokumente!!!
 AME: *(Mrzlično išče dokumente.)* Dokumente, seveda dokumente, ne se hecat, fant, kje imam dokumente . . .?
 RON: Ni časa!
 AME: Takoj, gospod general!
 RON: Do-ku-men-te!!!
 AME: *(Najde mesečno vozovnico.)* Mesečna, brez nalepke . . .
 RON: Sem z njo!! *(Gleda dokumente, gleda njiju dva, nato spravi dokumente v žep. Iz drugega žepa potegne disketo, vtakne jo v notesnik.)* Zna kdo tipkati?
 DEK: Jaz ne, gospod general.
 AME: Jaz ne, gospod general.
 RON: *(Pokaže na notesnik.)* Ali kdo ve, kako se ravna s tole stvarco?
 DEK: Jaz ne.
 AME: Ne jaz.
 RON: Dobro! *(Narekuje notesniku.)* Manualno nespretna, računalniško nedorasla!!!
 DEK: Gospod general . . .
 RON: Oprostite, gospod general!!!
 DEK: Oprostite, gospod general, bi lahko izvedela, kje sva?
 RON: *(Se zmede.)* Kje sta?
 AME: Rada bi vedela . . .
 RON: *(Pobere leksikon, se dela pametnega in na slepo odpre knjigo. Prebere v knjigi: Bogota.)* V Bogoti. V Bogoti sta!!!
 AME: Nemogoče!
 DEK: Bogu za hrbtom.
 RON: *(Bere naprej.)* Bogota – vejica, glav – pika, m – pika Kolumbije, dva mln – pika preb, dvopičje dvatisočestoštirideset m n, pika, v – pika, dvopičje, polit – pika, vejica, kult – pika in prometno središče – vejica, važno tržišče – podpičje, univerza – pika, tisočpetstoosemintrideset ust – pika, šp – pika osvajalet Quesada – pika!!! . . . Jasno?!!
 DEK: Dvatisočestoštirideset metrov nadmorske višine?
 AME: Nemogoče!

- RON: Točno!
- DEK: Neverjetno.
- AME: Pretemno.
- RON: Noč je.
- AME: Potem greva lahko dol!
- RON: Nikamor!!!
- DEK: Ubogaj, Ame!
- AME: Ubogaj, Ame, ubogaj, Ame ...
- RON: Se-stop!!!
- DEK: Mislite, da lahko prideva dol?
- RON: Hitro se učiš, poba! Se-stop!!!
- DEK: (*Dregne Ameja.*) Pojdi!
- AME: Ti prvi! Jaz mu ne verjamem.
- RON: Meni ne verjameta, generalu Quesadi, ki je, ki sem ..., (*Pogleda v leksikon, nekaj časa išče z očmi in izstreli.*)
- ... ki je leta dva tisoč šesto štirideset ..., ki sem ..., (*Spet gleda v leksikon, vmes ukaže: »Mirno!«*) ... leta tisoč petsto osemtrideset ustanovil Bogota ... o.o ... ustanovil Bogoto na nadmorski višini dva tisoč šesto štirideset!!!
- AME: Ne verjamem, da ni kač, gospod. Še ne dolgo tega so ropotale z repi.
- RON: Sem jih pospravil, jaz, Quesada!
- DEK: Kače ste pospravili?!
- AME: Kar pospravili, kače, gospod general?
- RON: Quesada. Takole! Frc! V tejle torbi so. Naj vržem gor?
- DEK: Ne, za božjo voljo.
- AME: Nikar!!!
- RON: Torej!!!!?
- DEK: Dol?
- AME: Kar dol?
- RON: Dol!!! Se-stop!!!
- (*Dek in Ame sestopata.*)
- RON: Stop!!!
- (*Ron se tako živalsko zadere, da oba otrpneta. Bingljata, obešena za roke. Ron gre k torbi, iz nje potegne vrv.*)
- DEK: (*Ameju.*) Zafrkava.
- AME: Kolumbijski norec.
- DEK: Ti res misliš, da sva v Kolumbiji?
- AME: On pravi, da sva.
- RON: Tišina, vidva!!! Gor!!!
- DEK: Gor?
- AME: Pravkar je bilo ukazano: dol.
- RON: Menda ja vem, kaj ukazujem!
- DEK: To pa znate, gospod general!.
- RON: Gor!!!
- (*Ubogata.*)
- RON: (*Vrže vrv na skladovnico. Ameju.*) Ti!!!
- AME: Jaz?
- RON: Zveži ga!
- AME: Jaz?
- RON: Ti!! Kako ti je ime?
- AME: Gospod general: Ame sem!!

RON: General sem jaz!!

AME: Jaz sem Ame, general, gospod.

RON: (*Cepeta.*) Zveži ga, Ame, hlapec! Trdno ga zveži!

(*Dek hoče nekaj vprašati in dvigne roko, Ame ga v tem položaju zveže.*)

AME: Pa zdaj, gospod?

RON: Zdaj ga spusti dol!

AME: Kako, gospod?

RON: Preprosto, dol ga spusti!

AME: Nisem tako močan, gospod.

RON: Pahni ga!! Dol ga pahni!!

AME: Ubil se bo, gospod.

RON: Stori, kot veš in znaš! (*Gre k notesniku.*)

(*Ame se muči z Dekom.*)

RON: Torej? (*Iz žepa potegne njune dokumente. Narekuje.*) Pišite!!! Glede na to, da smo spodaj podpisana gospoda ujeli, ko sta ilegalno hotela prestopiti meje naše demokratične države, ju dobili brez vsakršnih dokumentov... (*Strga dokumente.*)..., sklepamo, da sta, prvič: potepuha, brezdolca, drugič: sezonska delavca, tretjič: politična emigranta in četrtič: agenta. Prihajata iz mrzlih krajev. Še nikoli nista videla trobentic, zvončkov in velikonočnic. Veliko je še treba postoriti. Obsojamo ju na prisilno delo. Spodaj podpisana našim sumom ne oporekata in obljubljata generalu Quesadi zvestobo.

AME: Zdaj sva dol, gospod general!

RON: Lepo, mi pa smo napisali.

DEK: Mi?

RON: Mi, mi smo napisali. Mi, tukaj, na tej strani. Na tej strani meje smo že podpisali.

AME: Kje je meja?

RON: (*Podrsa z nogo po tleh.*) Tu je meja.

DEK: Meja česa?

RON: Tam sta za zdaj vidva, tu jaz. Tam, kjer sta vidva, je brezcarinska cona. Tu, kjer sem jaz, je Bogota. Smo v letu tisoč petsto osemintridesetem.

AME: Tisoč petsto osemintrideset!?

RON: Točno.

DEK: Nemogoče...

RON: Mir-no!!!

DEK: Kaj boste z nama?

RON: (*Gre po kruh. Odreže dva kosa.*) Vsakemu kos kruha!

AME: Hvala, gospod.

RON: Tako. Tu vladam jaz – Quesada. Izhajam iz prej, živim zdaj, pripravljam potem. Sem racionalen tip, demokratičen matematik, izvoljen večinsko. (*Ploskne.*) Demonstracija! Priča bosta kratki demonstraciji, v kateri je resnica na dlani. Potrebne so preproste razlage, ki ne smejo preseči treh minut, kajti v treh minutah ali sekundah, saj ni važno, je zmaga. (*Dvigne roko. Dek in Ame zabodeno gledata. Ničesar ne razumeta. Ron šteje, dvignjene roke. Pokaže na zvezanega Deka in nase.*) Ena, dva... in (*Ploskne.*): tri! Mar ni to krasno, božansko! Magično!!

AME: Bravo!

DEK: Bravo!

RON: Torej, če hočeta prestopiti mejo, morata konvertirati.

DEK: Konvertirati?

AME: Čemu?

RON: Odreči se morata svojemu Bogu, sprejeti novega! Mene.

AME: Vi niste Bog!

RON: Pa sem, ljubčka. Po svoje sem. Naj dokažem?

AME: Vse vam verjameva, samo tega ne, gospod general Quesada, da ste Božji.

RON: Božji, Božji, ha.

DEK: Ne moreva kar tako konvertirati.

RON: Pa bosta morala. Drugače ne gresta naprej. Samo nazaj v gnojnico, ljubčka.

DEK: Ateista sva!

RON: Potem niti v brezcarinski coni ne moreta ostati.

DEK: Kako?

AME: Zakaj ne?

RON: Ker vaju ni.

DEK: Ker naju ni?

AME: *(Se ušcipne v lica.) Sva. (Uščipne Deko.)*

DEK: Au!

AME: Vidite!

RON: In kdo vaju je ustvaril?

DEK: Saj poznate biologijo. Semenčica se pribori do jajčeca, predre ovoj jajčeca...

AME: Ab ouvo veva, kako sva ustvarjena, gospod.

RON: *(Se zmede. Gre po leksikon.)*

DEK: Ta tip mi je znan.

AME: Meni tudi, spominja me...

RON: Torej. Da vidimo... *(Išče v leksikonu.)* Jajčece, jajčece, jajčece... jahanje, jahta, Jahve, Jaila, jajce, Jajce, jajcevod, jajčar... Ni.

DEK: Pod jajcevod poglejte!

RON: Če pravim, da ni.

DEK: Pa mora biti!

RON: *(Strga list iz leksikona in ga zmečka.)* Ni. In česar ni, ni mogoče dokazati. Torej, sprejmeta vero ali ne sprejmeta? *(Potegne nož.)*

DEK: Sprejmeva.

AME: Sprejmeva.

RON: Razumeti morate, da vam bomo orožje zasegli.

AME: Kakšno orožje?

DEK: Nobenega orožja nimava.

RON: *(Ameju.)* Prosil bi vas, da zvezanemu odvzamete nož. Nož je po zakonih hladno orožje.

DEK: Bo držalo. *(Ameju.)* V zadnjem žepu je.

AME: *(Izroči nož.)* Nož, gospod...

RON: Zdaj lahko prestopita mejo.

DEK: Hvala.

AME: Zahvaljeni.

(Naredita dva koraka.)

RON: Tu pa nastopijo zakoni.

DEK: Razumljivo.

AME: Popolnoma jasno.

RON: Zakaj ste zvezali človeka?

AME: Jaz?

RON: Vi!!!

AME: Tako mi je bilo ukazano.

RON: In kdo vam je ukazal?

AME: Vi, gospod.

RON: Lažete!!!

AME: Pred nekaj trenutki, gospod.

RON: Lažete.

AME: Je res, Dek?

RON: (*Deku.*) Prosim, gospod. . .

DEK: (*Ameju.*) Oprosti, prijatelj.

AME: Saj si vendar slišal. . .

RON: (*Deku.*) Kaj ste slišali?

DEK: Prav ničesar, gospod, povit sem od palca na nogi do uhlja na glavi. Ničesar ne slišim, ničesar ne vidim, ničesar ne rečem. . .

RON: (*Ameju.*) Kaj je slišal?

AME: Vaš ukaz, za božjo voljo!

RON: Poslušajte, gospod, to so dejstva: ste v demokratični državi in ne morete kar takole brutalno zvezati človeka. Imate mogoče kakšen pameten razlog, da ste ga povili kot salamo?

AME: Imam.

RON: Na dan z njim!

AME: Vi ste mi ukazali.

RON: To je pa že preveč! Laž se kaznuje.

AME: Dek, ti povej!

DEK: Jaz sem zezan, ne ti!

AME: Vseeno povej!

DEK: Moja roka čaka baklo svobode!

RON: Torej, državljani Dek, ste bili zaradi kakršnegakoli pametnega vzroka zvezani? Ste storili, ali nameravali storiti človeku, ki vas je zvezal, kaj hudega?

DEK: Ničesar mu nisem hotel storiti. Pobotala sva se. Spoznal sem svojo napako, pozabil na brata in se podal z njim v neznano kot prijatelj.

RON: (*Ameju.*) Je to res?

AME: Drži.

RON: (*Ameju.*) Gospod, odvezite nedolžnega!

AME: (*Odvezuje Ameja.*) Z velikim veseljem, gospod. O njegovi nedolžnosti ni nobenega dvoma.

RON: Ne zanikate?

AME: Ne.

RON: In vi, mislite, da ste nedolžni?

DEK: Kot travniški zvonček, gospod. Sploh ne vem, zakaj me je bilo potrebno zvezati.

RON: Neprecizno formuliranje stavkov pri nas ni dovoljeno. Kadar govorite sebi v obrambo, govorite z dejstvi: kdo, kdaj, zakaj, kako vas je zvezal? Zahtevam matematično natančno izražanje!

DEK: Hotel sem samo. . . , hotel sem poudariti nesmisel tega, da sem bil sploh zezan. Mirne duše bi bil lahko prišel dol.

RON: Dejstva, prosim! Kdo?

DEK: Ame.

RON: (*Pokaže na Ameja.*) Ta človek tu?

DEK: Ta, o, Bog, o, ta!

RON: Kdaj vas je zvezal?

DEK: Pred nekaj minutami, gospod general.

- RON: Dobro, imate kakšno pripombo, obtoženi?
 DEK: Nobene.
 RON: (*Pokaže na Ameja.*) Njega sem mislil.
 AME: Nobene pripombe, za zdaj.
 RON: Dobro. Obtoženi ne izpodbija. (*Deku.*) Zakaj vas je zvezal?
 DEK: Še sam ne vem.
 RON: Tožnik ne ve, zakaj je bil zvezan. Zanimivo! Torej ni bilo nobenega pravega vzroka, da bi vas bilo potrebno zvezati?
 DEK: Mislim, da ne.
 RON: Tu mislim jaz. Odgovarjajte z da in ne.
 DEK: Da, mislim ne, ne, nobenega pravega vzroka ni bilo.
 RON: (*Ameju.*) Se s tem strinjate?
 AME: Popolnoma, gospod.
 RON: Dobro. Naprej. Kako vas je zvezal?
 DEK: Močno.
 RON: Kako še?
 DEK: Za roke, noge, cel trup.
 RON: Kako še? Čas teče. Ura je točno deset, petdeset minut in trideset sekund. (*V uprizoritvi naj se navedba časa uskladi s potekom časa od zadnje Ronove omembe ure do tega trenutka.*) Hitro moramo opraviti, kar se opraviti da. Do dvanajstih! Torej, kako še vas je obtoženi zvezal?
 DEK: Za roke, noge, brutalno...
 RON: To ste že povedali. Se ničesar več ne spomnite? To je premalo! Če ne navedete vsaj še enega dejstva, bom proti vam ustrezno sodno ukrepal.
 DEK: Ne vem.
 RON: Ne veste!?
 AME: Reci z vrvjo! Ničesar ne moreš izgubiti.
 RON: Čakam.
 DEK: Z vrvjo.
 RON: Sprejemljivo. Naravnost zadovoljivo. Se s tem obtoženi strinja?
 AME: Ne strinjam se s tem, da me stalno kličete obtoženi.
 RON: To je stvar jurisdikcije. Vprašal sem vas, se strinjate ali se ne strinjate s povedanim. Odgovarjajte jasno, kratko in precizno. Znete?
 AME: Mislite, da in ne?
 RON: Mislim. Menda mislim. Odgovorite! Se strinjate z odgovorom tožnika?
 AME: Da.
 RON: Obtoženi se strinja. Razprava končana. Imate kaj povedati v svoj zagovor, gospod Ame? Ostalo vam je točno sedem sekund. Ena, dve...
 AME: Ne vem, kaj bi lahko..., jaz...
 RON: Šest...
 AME: Jaz sem nedolžen.
 RON: Prepozno. Čas se je iztekel. Obsodba bo izrečena v roku, ki ga predpisuje zakon, zakon pa predpisuje, da se kazni izvrši na licu mesta.
 AME: Povejte, česa me obdolžujete!
 RON: Laži, nasilja nad nedolžnim človekom in uboja nekaj ljudi.
 AME: Ne razumem.
 DEK: Torej si bil ti?
 RON: Seveda je bil.
 AME: Kaj, kje?
 RON: Nima smisla zanikati. Opazovali smo vas. (*Potegne nož.*) Corpus delicti!!!

DEK: *(Ameju.)* Pes!!!!

AME: To je vendar tvoj nož, Dek!

RON: Khm, khm... Tehnica se močno nagiba k temu, da je obtoženi kriv hudega kaznivega dejanja. Upoštevati moramo nekaznovanost, izredne razmere in dejstvo, da je globoko v sebi še zmeraj pošten človek. Obtoženi, vstanite!

AME: Ves čas že stojim, gospod.

RON: Obsojam vas na radikalni rez z nožem. Rez naj bo potegnjen vpricho pričo na mestu jezika in takoj po izreku sodbe. Obsojeni nima nobene pravice ugovarjati. Kasneje upoštevamo samo ustne pritožbe.

AME: Ampak...!

RON: Pristopite k obsojenemu!

DEK: Pes! *(Mu pljune v obraz.)*

AME: Ti res verjameš?

DEK: Na dlani je.

RON: Kazen naj bo opravljena takoj! Sam tožnik bo imel čast.

DEK: Z veseljem.

RON: *(Mu da nož.)* Za domovino! Za pravico! Za Quesada!

DEK: Za domovino! Za Quesada, pravico!

RON: *(Prime Ameja.)*

DEK: Stegni jezik, drugače ti ga odrežem skozi lica, morilec!!!

AME: *(Stegne jezik.)*

RON: Med žrtvami je bil vaš brat. Imamo posneto. Vse je zabeleženo.

DEK: *(Ameju odreže jezik. Zatamnitev.)*

(Osvetlitev. Prizorišče je isto. Ame sedi na vrhu skladovnice, zraven njega Dek, ki žre hlebec kruha. Ron spodaj, pred skladovnico, igra računalniško igrico.)

RON: Dovolj je bilo. Premislili smo.

DEK: Kaj ste premislili, gospod?

RON: Pretehtali.

DEK: Verjetno, gospod.

RON: Še enkrat presodili.

DEK: Če je bilo treba...

RON: In zaključili. *(Jima vrže vrv. Ameju.)* Zvežite ga!

AME: *(Prikima.)*

RON: *(Se vrne k notesniku.)* Pišite! Naknadno so se pojavili še nekateri dokazi, ki so jih prinesli dobronamerni občani. Ti poštenjaki se z obsodbo niso mogli ne strinjati ne sprijazniti. Zato bomo ves postopek obnovili. *(Izvlče disketo.)* Gospod, spravite mi obtoženca pred zatožno klop!

AME: *(Momlja. Skuša dopovedati, kako težko je Deka spraviti s skladovnice.)*

RON: Pahnite ga, storite, kar hočete, samo sem ga spravite! *(Ame pahne Deka s skladovnice.)*

DEK: *(Si zlomi nogo.)* Noga!

RON: Sem z njim!

AME: *(Navdušeno momlja in žene Deka pred Rona.)*

RON: Obtoženi, vstanite! Tožnik tudi! Saj ste tožnik?

AME: *(Kima.)*

RON: Vstanite, obtoženi!

DEK: Noga!

RON: Ravno to mislim, postavite se na noge! Pred sodiščem ste.

DEK: Nogo ste mi zlomili!

RON: Zlomili ste si jo sami. *(Ameju.)* Postavite obtoženega na noge!

DEK: *(Stoji.)* Ničesar nisem zakrivil!

RON: Ura je točno enajst, petištrideset minut in trideset sekund. Za razpravo, obsodbo in izvršitev kazni imamo natanko štirinajst minut in pet sekund.

AME: *(Kima.)*

DEK: Ničesar nisem zagrešil.

Ron: Obtoženi taji. Prva obremenilna okoliščina. Kdor taji, tudi laže. Torej, prvoobtoženi, priznate ali ne priznate, da ste tožniku, ki stoji ob vaši rami in vas po nalogu sodišča podpira, ker se skušate obravnavi izogniti s simuliranjem, priznate, da ste človeku, ki vam stoji ob rami, odrezali jezik?

Dek. Priznam. Vi ste me imenovali.

RON: Ima tožnik mogoče kakšno pripombo?

AME: *(Odkima.)*

RON: *(V notesnik.)* V zapisnik.

DEK: Ampak vi ste mi dovolili! Vi sami!

RON: Poslušajte, državljani. Ljudstvo se ni strinjalo. Dokazi so preveč obremenjujoči.

DEK: Protestiram, vse je inscenirano!!

RON: Protest zavrnjen. Obtoženi prizna, da je človeku, ki mu ves čas stoji ob strani, odrezal jezik. Drugo dokazno gradivo govori, da je bilo to izvršeno brutalno, neantiseptično.

DEK: Z nožem sem ga. S tistim nožem, ki ste mi ga vi dali!

RON: Obtoženi je priznal. Je nož vaš? *(Dek molči.)*

RON: *(Ameju.)* Je vaš? *(Ame odkima.)* Je njegov? *(Ame prikima.)* Ura je natanko enajst, petinpetdeset minut in dvintrideset sekund. Obtoženi se kaznuje s kaznijo, ki bo odtehtala njegov storjeni zločin.

DEK: Ne!!

RON: Odrežite mu jezik! Sodba je pravnomočna. Gospod, opravite! Izvolite nož.

(Ame potegne pristrnico iz žepa in zlije žganje po rezilu.)

DEK: *(Se upira.)* Pogoljufali ste! Tudi uro ste pogoljufali!

RON: *(Pogleda na uro.)* Uro? Moja ura je točna.

DEK: Lažete, gospod!

RON: Poglejte!

DEK: Ura mojega brata! Vi imate uro mojega brata!?

RON: Hja, kako bi vam razložil?

DEK: Ne pusti se mu, Ame, ne pusti se pretentati! To je človek, ki je vse pospravil. Vse, prav vse je pospravil! Prevaral me je! On je zločinec! To je Ron! Zdaj sem ga spoznal.

(Ame kima in se smehlja.)

DEK: Oprosti, Ame, oprosti mi. Zdaj ti držiš nož v roki. Ti odločaš!

(Ame odkima in mu odpre usta.)

RON: Priden, Ame, priden.

(Ame steče k hlebcu kruha in si odreže polovico. Naredi si nekakšen sendvič.)

RON: Povsod je bila beseda in beseda je bila na jeziku in jezik je rdeč. Vsi imamo rdeče jezike. *(Pokaže jezik.)* Bla-bla- bla-bla!!! Z njimi govorimo. Tako, fanta, zdaj gremo naprej. Trije smo močnejši. Odvežimo one spodaj in jim pokažimo Bogoto, deželo rumenih trobentic, nad katero se Bog nikoli več ne bo razjokal!

DEK: Pokažimo jo!

AME: Pokažimo jo!

RON: *(Gre do notesnika, vzame disketo, ju prijateljsko objame.)* Ob zadnjem znaku bo ura natanko enajst, šestinpetdeset minut, nič sekund. *(Potreplja Deko po rami in mu spusti disketo v prsni žep. Vsi trije naredijo korak z desno nogo. Na polovici koraka obstanejo. Zatemnitev.)*

Ljubljana, 1996